

2013-2015

PROGRAM STANDARYZACJI KOMEND I KOMISARIATÓW POLICJI

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
2013

Dokument został opracowany na podstawie § 2 ust. 1 i 2 Zarządzenia nr 66 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 października 2012 r. w sprawie Zespołu do spraw Programu standaryzacji komend i komisariatów Policji i przyjęty na posiedzeniu Zespołu w dniu 29 stycznia 2013 r.

Michał Deskur

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

Jacek Zalewski

Dyrektor Departamentu Nadzoru
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

Robert Napora

Dyrektor Biura Administracyjno-
Finansowego
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

Władysław Budzeń

Dyrektor Departamentu Budżetu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

Andrzej Rudlicki

Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

Adam Wieczorek

Naczelnik Wydziału Projektów i Prac Rozwojowych
Departamentu Nadzoru
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

Spis Treści

I.	Wstęp	3
II.	Diagnoza stanu infrastruktury budowlanej Policji	6
1.	Ustawowe zasady organizacji Policji	6
2.	Infrastruktura budowlana Policji	7
III.	Cele Programu	11
1.	Cel główny Programu	11
2.	Cele szczegółowe Programu	11
IV.	Struktura wdrażania Programu	12
V.	Działania w ramach Programu	13
1.	Badanie społeczne	13
2.	Konkurs studialny na opracowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego komendy i komisariatu Policji	14
3.	Konkurs na jednolity znak graficzny i identyfikację wizualną w budynkach Policji	14
4.	Określenie standardu dla strefy służbowej komendy i komisariatu Policji	15
5.	Inwestycje i remonty obiektów policyjnych	16
6.	Fundusz „Dobrego Gospodarza”	21
VI.	Nadzór na realizacją oraz ewaluacja Programu	23
1.	Nadzór Ministra Spraw Wewnętrznych nad Programem	23
2.	Ewaluacja Programu	24
VII.	Finansowanie Programu	26

I. Wstęp

Realizowany w latach 2013-2015 Program standaryzacji komend i komisariatów Policji (nazywany dalej Programem) zakłada systemową poprawę warunków obsługi obywateli oraz pracy funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Policji. Wykonawcą Programu jest Komendant Główny Policji. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych sprawuje nadzór nad jego realizacją.

12 października 2012 r. w czasie wystąpienia w Sejmie RP Prezes Rady Ministrów Donald Tusk wskazał standaryzację komend powiatowych, miejskich, rejonowych i komisariatów na terenie całego kraju jako jeden z priorytetów rządu na najbliższe lata. Intencją Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jest wyznaczenie nowej jakości warunków obsługi obywateli oraz stworzenie jednolitego standardu komend i komisariatów. Zakłada się, że efektem realizacji Programu będzie podniesienie poziomu zadowolenia społeczeństwa z funkcjonowania Policji oraz zapewnienie właściwych warunków do realizacji zadań służbowych przez policjantów i pracowników cywilnych.

W Strategii Rozwoju Kraju¹ Rada Ministrów przyjęła założenie, że „sprawne państwo” jest: przejrzyste, przyjazne, pomocnicze i partycypacyjne, a jego sprawność zależy od sprawności instytucji i zdolności przeprowadzania reform w warunkach współpracy i akceptacji społecznej, przy dysponowaniu ograniczonymi środkami. Dlatego koniecznym jest zwiększenie efektywności instytucji publicznych, w tym również Policji jako instytucji odpowiedzialnej za bezpieczeństwo obywateli. Instytucje państwa mają być dostępne dla obywatela, otwarte na jego potrzeby oraz wspomagać obywatelskie i społeczne inicjatywy. Sprawne państwo nie może działać prawidłowo bez sprawnej administracji i komunikacji obywateli z instytucjami publicznymi.

Na potrzebę realizacji niniejszego Programu jako działania priorytetowego wprost wskazuje projekt dokumentu Strategia Sprawne Państwo². Jej główny cel stanowi poprawa jakości usług administracji publicznej, natomiast wśród celów szczegółowych wymienia się zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Rozwiązanie problemu ujednolicenia obiektów Policji ma służyć podniesieniu poziomu sprawności

¹ M.P. z 2012 r. poz. 882

² Przyjęty przez

Komitety Stały Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 2012 r.

państwa. Polepszenie stanu technicznego budynków Policji poprawi wizerunek formacji, a w konsekwencji administracji publicznej i całego państwa.

Program ma na celu stworzenie jednolitego standardu zewnętrznego i wewnętrznego komend powiatowych, miejskich i rejonowych oraz komisariatów. Jednostki te stanowią podstawę struktury organizacyjnej Policji. Pracuje w nich około 75% funkcjonariuszy i pracowników cywilnych, za ich pośrednictwem obywatele mają najczęstszy kontakt z Policją.

Głównym wyzwaniem dla przeprowadzenia standaryzacji komend i komisariatów jest zróżnicowanie obiektów Policji. Obecnie komendy powiatowe, miejskie, rejonowe, a także komisariaty nie mają jednolitego standardu, zarówno pod względem zastosowanych rozwiązań architektonicznych, jak i wyposażenia. Budynki są w różnym stanie technicznym, mają także różny stan prawny. Część obiektów jest objęta ochroną konserwatora zabytków. W niektórych budynkach powierzchnia użytkowa jest niedostosowana do istniejących potrzeb. Widoczne są różnice pomiędzy infrastrukturą policyjną w różnych regionach kraju, co wynika także z uwarunkowań historycznych.

W latach 2007-2010 na modernizację obiektów policyjnych przeznaczono około 1,3 mld zł. Środki na przeprowadzone wówczas prace okazały się jednak niewystarczające, aby uzyskać zadowalający efekt na terenie całego kraju. W trakcie tych działań nie podjęto również próby rozwiązania problemu stworzenia spójnej i klarownej koncepcji modernizacji i utrzymania infrastruktury Policji.

Jednym z ważnych aspektów Programu jest włączenie społeczeństwa do procesu tworzenia koncepcji wyglądu i funkcjonalności obiektów policyjnych. Kluczowym elementem jego realizacji będzie badanie społeczne, mające na celu uzyskanie opinii obywateli na temat komend i komisariatów. Zebrane informacje stanowiąc będą podstawę opracowania rekomendacji do warunków konkursów przeprowadzanych w ramach Programu. Wszystkie działania będą podejmowane w sposób otwarty i przejrzysty. Zakłada się, że informacje o kolejnych etapach wdrażania Programu będą przedstawiane za pośrednictwem strony internetowej.

Program zakłada uzyskanie efektu spójności przeprowadzanych inwestycji, a w konsekwencji ujednolicenie wizerunku Policji. W tym celu planuje się przeprowadzenie konkursów na model funkcjonalno-przestrzenny oraz na jednolity znak graficzny i identyfikację wizualną budynku Policji. Celem konkursu architektonicznego jest uzyskanie wzorcowej koncepcji architektonicznej budynku komendy i komisariatu Policji. Projekt ten powinien uwzględniać indywidualne uwarunkowania oraz zagospodarowanie przestrzeni. Konkurs na usystematyzowanie znaku graficznego i identyfikacji wizualnej budynków wydaje

się konieczny dla ułatwienia rozpoznawania jednostek Policji i stworzenia jednolitej struktury ich oznaczania. Działania tego typu w historii polskiej Policji są podejmowane po raz pierwszy.

Konieczne jest także przeprowadzenie standaryzacji miejsca pracy funkcjonariusza, której wytyczne określi Komendant Główny Policji. Efektem poprawy warunków pracy policjantów i pracowników cywilnych będzie silniejsza identyfikacja z miejscem pracy, wiążąca się ze skuteczniejszym i bardziej rzetelnym wykonywaniem zadań służbowych.

Lista zadań inwestycyjnych i remontowych realizowanych w ramach Programu zostanie opracowana przez Komendanta Głównego Policji na podstawie propozycji przesłanych przez komendantów wojewódzkich. Następnie listy zostaną przekazane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Projekty zostaną ocenione przez członków Zespołu do spraw Programu standaryzacji komend i komisariatów Policji na podstawie kryteriów określonych w Programie. Dla komend i komisariatów, które nie były w ostatnich latach objęte działaniami modernizacyjnymi oraz w pierwszej kolejności nie będą objęte standaryzacją, zostanie utworzony specjalny fundusz „Dobrego Gospodarza”, którego środki będą przeznaczone na realizację drobnych prac remontowych w tych jednostkach.

Środki finansowe na realizację Programu pochodzić będą z budżetu państwa. Ponadto na realizację zadań planuje się pozyskiwanie środków pochodzących z innych źródeł.

II. Diagnoza stanu infrastruktury budowlanej Policji

1. Ustawowe zasady organizacji Policji

Zakres zadań Policji został określony w art. 1 ust. 1 *ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji*³. Przepis ten stanowi, iż Policja jest formacją służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Policją kieruje Komendant Główny. Na poziomie regionalnym formacją zarządza szesnastu komendantów wojewódzkich oraz komendant stołeczny, którzy dowodzą siedemnastoma garnizonami Policji. Struktura organizacyjna Policji w głównej mierze opiera się jednak na jednostkach średniego szczebla: komendach powiatowych, miejskich, rejonowych oraz komisariatach.

Terytorialny zasięg działania komend powiatowych (miejskich) Policji odpowiada zasadniczemu podziałowi administracyjnemu państwa. Natomiast właściwość terytorialna komend rejonowych Policji obejmuje obszar jednej lub kilku dzielnic w obrębie Miasta Stołecznego Warszawy.

Z łącznej liczby 102 tys. etatów funkcjonariuszy blisko 78 tys. etatów, tj. 76 %, jest przypisanych do 343 komend powiatowych, miejskich i rejonowych oraz 583 komisariatów. Ponadto w jednostkach tych utworzonych jest blisko 13 tys. etatów pracowników Policji z 24 tys. wszystkich zatrudnionych.

W komendach powiatowych, miejskich i rejonowych podejmowanych jest większość działań mających na celu realizację ustawowych zadań Policji, do których należą:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
- ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania,
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców,

³ Dz. U. z 2011 r. nr. 287 poz. 1687 z późn. zm.

- kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych.

Liczba etatów policjantów i pracowników Policji oraz zakres zadań przypisywanych komendom powiatowym, miejskim, rejonowym i komisariatom Policji wskazuje na kluczową rolę, jaką odgrywają one w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Jednocześnie jednostki te stanowią miejsca najczęstszego kontaktu obywateli z Policją.

2. Infrastruktura budowlana Policji

1) Stan utrzymania infrastruktury budowlanej Policji

Aktualnie Policja użytkuje około 1,9 tys. kompleksów o powierzchni użytkowej ponad 3 mln m², na których zlokalizowanych jest ok. 5,2 tys. obiektów. Znaczna część z nich została wybudowana przed rokiem 1960 i nie odpowiada obecnie wymogom określonym dla obiektów użyteczności publicznej.

Zrealizowane w ostatnich latach zadania modernizacyjne spowodowały unowocześnienie znacznej części budynków Policji. Wybudowano i wyremontowano wiele obiektów komend i komisariatów. Nastąpiło zauważalne polepszenie wyposażenia i warunków pełnienia służby, co z pewnością ma wpływ na poprawę jakości obsługi obywateli.

W latach 2007-2010 w ramach Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007-2011⁴ na budowę i remonty komend oraz komisariatów wydatkowano z budżetu państwa środki finansowe w wysokości ok. 1,3 mld zł, z czego około 1,15 mld zł przeznaczono na obiekty w garnizonach Policji.

W Programie Modernizacji środki przede wszystkim przeznaczono na:

- budowę nowych obiektów Policji w przypadkach bardzo złego stanu technicznego obiektów ówczynie użytkowanych,
- wykonanie termomodernizacji obiektów w celu zmniejszenia kosztów związanych z ich ogrzewaniem,
- ograniczanie liczby obiektów będących w posiadaniu zależnym, a w przypadkach, w których generowane są największe koszty, zastępowanie ich poprzez budowę własnych obiektów.

Łącznie w latach 2007-2012 ze środków finansowych pochodzących z Programu Modernizacji oraz budżetu bieżącego Policji zrealizowano ponad 1,1 tys. zadań. Pomimo

⁴ Program utworzony na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o ustanowieniu Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu (Dz. U. nr. 35 poz. 213 z późn. zm.)

istniejących już różnic w stanie infrastruktury budowlanej Policji w poszczególnych garnizonach nie wypracowano mechanizmu proporcjonalnego podziału środków.

Środki finansowe z Programu Modernizacji przeznaczone na infrastrukturę budowlaną Policji według garnizonów

Garnizon	Etat funkcjonariuszy w garnizonie (stan na 31.12.2012)	Kwota w mln zł	Kwota na 1 funkcjonariusza w tys. zł.
Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu	7 776	37,3	4,8
Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy	5 086	84,0	16,5
Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie	4 981	51,1	10,2
Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim	2 679	118,0	44,0
Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi	6 368	60,2	9,5
Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie	7 726	112,5	14,6
Komenda Wojewódzka Policji w Radomiu	5 570	50,8	9,1
Komenda Stołeczna Policji w Warszawie	9 913	85,7	8,6
Komenda Wojewódzka Policji w Opolu	2 459	37,4	15,2
Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie	4 484	57,5	12,8
Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku	2 979	57,8	19,4
Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	5 929	65,2	11,0
Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach	12 438	100,5	8,1
Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach	3 134	53,5	17,1
Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie	3 677	65,8	17,9
Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	8 250	80,5	9,8
Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie	4 588	41,1	9,0
ŁĄCZNIE/ŚREDNIA:	98 037	1 158,9	11,8

2) Obiekty policyjne – uwarunkowania prawne

Budynki komend i komisariatów Policji to obiekty użyteczności publicznej i w związku z tym powinny nie tylko charakteryzować się estetyką architektury, ale także spełniać wymagania techniczne przewidziane w odpowiednich przepisach prawa.

A. wymogi wynikające z prawa powszechnego

Podstawowe wymagania, które należy spełnić, projektując i prowadząc inwestycje budowlane, wskazane zostały w *ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane*⁵. Natomiast szczegółowe wymagania techniczne dla obiektów użyteczności publicznej określone są w *Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury*

⁵ Dz. U. z 2010 r. nr. 243 poz. 1623 z późn. zm.

z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁶.

Zasadnicze wymogi, które powinny być spełnione podczas procesów projektowania i budowania obiektów użyteczności publicznej, uwzględniają zapewnienie bezpieczeństwa konstrukcyjnego, pożarowego i użytkowania, a także zapewnienie odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych oraz ochrony środowiska, ochrony przed hałasem i drganiami oraz oszczędności energii i odpowiedniej izolacji cieplnej. Przepisy określają szczegółowe warunki zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną oraz energię ciepłą i paliwa, a także usuwania ścieków, wody opadowej i odpadów.

Zgodnie z przepisami prawa budowlanego budynki użyteczności publicznej powinny być utrzymane w należyтым stanie technicznym i estetycznym, zapewniającym im sprawne i bezpieczne funkcjonowanie. Przepisy prawa zobowiązują także do zapewnienia niezbędnych warunków korzystania z budynków w sposób sprawny i bezpieczny, bez zbędnych barier architektonicznych, przez osoby o każdym stopniu niepełnosprawności.

Budynki użyteczności publicznej powinny także posiadać zabezpieczenia i odpowiednie systemy w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Ponadto obiekty te należy sytuować w miejscach najmniej narażonych na występowanie hałasu i drgań.

B. wymogi wynikające z aktów prawa wewnętrznego

Uregulowania dotyczące warunków technicznych, jakie powinny spełniać obiekty Policji, znajdują się w *Wytycznych nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji*.

Rozwiązania określone w *Wytycznych* skierowane są do wszystkich uczestników procesu przygotowywania i realizacji inwestycji oraz remontów w obiektach Policji. *Wytyczne* zawierają rozwiązania, które należy stosować przy projektowaniu i realizacji zadań zmierzających do poprawy stanu infrastruktury budowlanej Policji, w tym w obiektach nowo wznoszonych, przebudowywanych, modernizowanych i remontowanych.

Ponadto określają niezbędne potrzeby lokalowe oraz wyposażenie stałe pomieszczeń. Stosowanie *wytycznych* jest obligatoryjne w przypadku możliwości ich zastosowania w całości lub w części.

⁶ Dz. U. nr. 75 poz. 690 z późn. zm.

Wytyczne systematyzują następujące cechy obiektów Policji:

- lokalizację komend i komisariatów: budynki Policji powinny być zlokalizowane w rejonie działania jednostek Policji. Ich usytuowanie powinno zapewniać dostępność dla obywatela poprzez dogodny dojazd, w tym również środkami komunikacji publicznej,
- identyfikację komend i komisariatów: budynki Policji powinny być oznaczone w sposób łatwy do zidentyfikowania przez obywatela, np. poprzez ujednolicenie barwy elewacji oraz umieszczenie charakterystycznego napisu POLICJA na elewacji budynku,
- zagospodarowanie terenów przyległych do komend i komisariatów: urządzenie terenu przyległego powinno uwzględniać odpowiednią liczbę miejsc parkingowych dla obywateli, w tym miejsca dla niepełnosprawnych, pojazdów służbowych oraz pojazdów prywatnych policjantów i pracowników,
- funkcjonalny układ komend i komisariatów: układ wewnętrzny budynków powinien uwzględniać wyodrębnienie części recepcyjnej dostępnej dla obywateli, w tym dla osób niepełnosprawnych oraz części dostępnej dla policjantów i pracowników Policji.

Ponadto Wytyczne określają funkcjonalny układ budynków Policji. Obiekty komend i komisariatów składają się z wielu miejsc o zróżnicowanym przeznaczeniu. Istotnym jest, aby obiekt, oprócz możliwości zapewnienia codziennego funkcjonowania jednostki Policji przewidywał możliwość oddzielenia przestrzeni dla osób poszkodowanych od przestrzeni dla osób podejrzanych. W tym celu w obiektach Policji należy wyznaczyć następujące strefy:

- ogólnodostępną: składającą się z dostępnej również dla osób niepełnosprawnych poczekalni, recepcji, pokoju przyjęć, toalet,
- ograniczonego dostępu: składającą się z pomieszczeń biurowych, zaplecza socjalnego, w tym szatni i umywalni, jadalni, pomieszczeń technicznych, krytej strzelnicy, sali ćwiczeń fizycznych oraz miejsc garażowych,
- zamkniętą: w skład której wchodzi pomieszczenia służby dyżurnej wraz z podręcznym magazynem broni, zapleczem socjalnym oraz sprzętem łączności i IT, pomieszczeniem zespołu operacji i akcji policyjnych, pomieszczeniami dla osób przesłuchiwanym i zatrzymanym oraz aresztem, kancelarią tajną, składnicą akt i magazynem depozytów.

Liczba pomieszczeń i wielkość poszczególnych stref uzależniona jest od obsady etatowej i obszaru działania jednostki.

III. Cele Programu

1. Cel główny Programu

Celem Programu jest poprawa warunków obsługi obywateli w komendach i komisariatach Policji przy równoczesnym wyrównywaniu na terenie całego kraju i polepszeniu warunków pracy funkcjonariuszy i pracowników Policji. W trakcie realizacji Programu planuje się określenie jednolitego modelu wizualnego komend i standardu obsługi obywateli oraz doprecyzowanie standardu pracy dla policjantów i pracowników cywilnych.

Program zakłada, że społeczeństwo uzyska realny wpływ na wygląd i warunki obsługi w obiektach Policji. Obywatele będą mogli wyrazić swoją opinię na temat procesu określania standardów oraz w zakresie realizacji Programu.

Standaryzacja komend i komisariatów Policji powinna być rozumiana jako działanie zmierzające do uzyskania optymalnego stopnia ujednolicenia infrastruktury budowlanej komend i komisariatów Policji przy jednoczesnej poprawie stanu technicznego policyjnej infrastruktury poprzez realizowane działania inwestycyjne.

Jednocześnie wskazanym jest podjęcie działań nakierowanych na utrzymanie w możliwie najlepszym stanie nowo wybudowanych i zmodernizowanych oraz innych obiektów policyjnych nie objętych Programem.

2. Cele szczegółowe Programu

- 1) Zapewnienie wysokiej jakości warunków obsługi obywateli poprzez poprawę stanu technicznego obiektów policyjnych.
- 2) Usuwanie barier w dostępie obywateli do komend i komisariatów Policji oraz niedopuszczanie do ich powstawania, a także uwzględnienie postulatów społecznych dotyczących projektowania nowych obiektów policyjnych.
- 3) Poprawa warunków pracy funkcjonariuszy i pracowników Policji.
- 4) Ujednolicenie wizerunku komend i komisariatów w celu ułatwienia identyfikacji oraz podniesienie poziomu estetyki budynków Policji.

IV. Struktura wdrażania Programu

Program będzie realizowany przez Komendanta Głównego Policji, który jest odpowiedzialny za całość przeprowadzanych w ramach Programu zadań inwestycyjnych i remontowych. Z wykonywanych zadań będzie składał sprawozdania Ministrowi Spraw Wewnętrznych w trybie określonym w Programie. Komendant Główny Policji odpowiedzialny jest ponadto za opracowanie rozwiązań standaryzacyjnych dla komend i komisariatów w strefach użytkowanych przez funkcjonariuszy i pracowników Policji.

Komendanci wojewódzcy (Stołeczny) Policji odpowiedzialni są za realizację Programu na terenie swoich garnizonów. Ich zadaniem będzie opracowanie wojewódzkich list priorytetów inwestycyjnych i remontowych oraz kierowanie realizacją zadań standaryzacyjnych w podległych jednostkach.

Do każdego zadania inwestycyjnego lub remontowego wyznaczony zostanie funkcjonariusz lub pracownik właściwej terytorialnie komendy wojewódzkiej Policji (kierownik projektu), który będzie odpowiadał za jego realizację.

Nadzór ukierunkowany na przeciwdziałanie powstawaniu i eliminowanie nieprawidłowości przy realizacji Programu sprawować będzie Dyrektor Biura Spraw Wewnętrznych Komendy Głównej Policji.

Nadzór nad całością Programu sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych poprzez Zespół do spraw Programu standaryzacji komend i komisariatów Policji⁷ (nazywany dalej Zespołem). Zespół zleci wykonanie badania społecznego dotyczącego obiektów komend i komisariatów Policji, a także przeprowadzenie konkursów na model funkcjonalno-przestrzenny komendy i komisariatu oraz jednolity znak graficzny i identyfikację wizualną w budynkach Policji. Szczegółowy zakres uprawnień Zespołu określony został w Programie, zgodnie z obszarem jego kompetencji określonym w § 3 *Zarządzenia* powołującego Zespół.

⁷ Zgodnie z *Zarządzeniem nr 66 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 października 2012 r. w sprawie Zespołu do spraw programu standaryzacji komend i komisariatów Policji*

V. Działania w ramach Programu

Dla realizacji celów Programu planuje się podjęcie wielotorowych działań, których wspólnym efektem będzie osiągnięcie możliwie najwyższego stopnia ujednolicenia obiektów Policji, w szczególności w strefach obsługi obywateli oraz pracy funkcjonariuszy i pracowników cywilnych.

Biorąc pod uwagę fakt, że budynki Policji stanowią obiekty użyteczności publicznej, należy przyjąć, że proces ich standaryzacji powinien dawać społeczeństwu możliwość czynnego współuczestnictwa. Działania podejmowane w ramach Programu powinny być przedstawiane w sposób jawny i przejrzysty. Wszystkie przedsięwzięcia należy realizować rzetelnie i zgodnie z przyjętymi wytycznymi. Informacje o realizacji Programu, w tym o prowadzonych zadaniach inwestycyjnych i remontowych, będą przedstawiane publicznie, także na stronie internetowej.

1. Badanie społeczne

Pierwszym etapem realizacji Programu będzie przeprowadzenie badania społecznego dotyczącego komend i komisariatów Policji. Zostanie ono wykonane na zlecenie Zespołu przez podmiot zewnętrzny – organizację pozarządową specjalizującą się w tego rodzaju badaniach. Będzie skierowane przede wszystkim do obywateli odwiedzających obiekty Policji, ale także do funkcjonariuszy i pracowników cywilnych.

Celem przeprowadzanego badania jest identyfikacja potrzeb użytkowników komend i komisariatów oraz określenie niedoskonałości aktualnie stosowanych rozwiązań architektonicznych w kontekście przyjazności dla obywateli i użyteczności tych obiektów. Działanie zostanie przeprowadzone w wybranych jednostkach Policji w kilku województwach. W badaniu planuje się zastosowanie kilku narzędzi badawczych (m. in. desk research, indywidualne wywiady pogłębione, ankieta internetowa, warsztat kreatywny).

Wnioski z badań stanowić będą wytyczne dla architektów przy projektowaniu modelu funkcjonalno-przestrzennego komendy i komisariatu Policji. Projekt ten powinien bowiem uwzględniać indywidualne uwarunkowania i zagospodarowanie przestrzeni.

W przypadku potrzeby przeprowadzenia kolejnego badania społecznego, mającego na celu ponowne zbadanie opinii dotyczących komend i komisariatów Policji, Zespół zleci jego wykonanie.

2. Konkurs studialny na opracowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego komendy i komisariatu Policji

W celu zachowania przejrzystości i obiektywizmu w działaniach, a równocześnie uzyskania gwarancji najwyższej jakości rozwiązań architektonicznych stworzonych na potrzeby realizacji Programu, planuje się przeprowadzenie konkursu studialnego na opracowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego komendy i komisariatu Policji przy współudziale wyspecjalizowanej i renomowanej instytucji.

Wyłonienie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych współorganizatorów konkursu nastąpi według procedur zamówień publicznych. Zespół określi szczegółowe warunki konkursu architektonicznego po uzyskaniu wyników z badania społecznego. Przygotowanie do konkursu, a co za tym idzie do samej standaryzacji, będzie przebiegało na kilku płaszczyznach. Przy określaniu standardów dla obiektów Policji niezbędnym jest skorzystanie z pomocy profesjonalistów. Równie istotne jest uwzględnienie punktu widzenia obywateli, których opinia może wskazać na istniejące problemy, a także pewne praktyczne rozwiązania. Model zaproponowany przez architektów powinien być stworzony w oparciu o postulaty zgłaszane przez realnych użytkowników komend i komisariatów. Obiektem zainteresowania architektów będzie przestrzeń budynku policyjnego, w której przebywają obywatele.

W gestii architektów będzie zaprojektowanie w szczególności: elewacji budynku, wejścia, części recepcyjnej, poczekalni oraz pokoju do rozmów z policjantem. Ważne jest, by każda nowo wybudowana, modernizowana bądź remontowana komenda posiadała jak najwięcej elementów wspólnych. Biorąc udział w Programie, budując czy remontując budynek komendy, komendant wojewódzki jest zobligowany do implementacji rozwiązań wypracowanych w drodze konkursu. Traktując każdy przypadek w sposób indywidualny, należy podjąć działania w celu stworzenia na potrzeby obywatela modelu estetycznego i ustandaryzowanego obiektu Policji. Jedną z idei Programu jest wzbogacenie krajobrazu architektonicznego kraju poprzez ujednolicenie wyglądu komend i komisariatów.

Wyniki konkursu będą zaprezentowane opinii publicznej.

3. Konkurs na jednolity znak graficzny i identyfikację wizualną w budynkach Policji

Organizację konkursu na opracowanie jednolitego znaku graficznego i identyfikację wizualną w budynkach Policji planuje się przeprowadzić przy współudziale wyspecjalizowanej i renomowanej instytucji.

Wzór znaku Policji powinien być jednakowy dla wszystkich jednostek. W drodze konkursu zakłada się określenie wspólnej kolorystyki, czcionki, a także wskazania jego umiejscowienia na elewacji obiektów policyjnych. Przywiduje się, że znak powinien być podświetlony i wykonany w skali korespondującej z wymiarami budynku.

W ramach Programu zakłada się także stworzenie identyfikacji wizualnej w nowo budowanych, modernizowanych bądź remontowanych budynkach komend i komisariatów. W modelowym rozwiązaniu części recepcyjnej powinny zostać umieszczone wszelkie potrzebne dla obywateli lokalne informacje dotyczące bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym o strukturze danej komendy. Ponadto planuje się określenie wzoru oznaczeń komórek organizacyjnych jednostki (w tym tabliczek na drzwiach pokoi oraz informacji kierujących). Zakłada się również stworzenie zewnętrznej identyfikacji wizualnej komendy.

Celem konkursu jest stworzenie spójnego i profesjonalnie opracowanego projektu identyfikacji wizualnej Policji, który stanowić będzie wzorzec jednolitego oznaczenia wszystkich nowo budowanych i remontowanych komend i komisariatów na terenie kraju.

Wyniki konkursu będą zaprezentowane opinii publicznej.

4. Określenie standardu dla strefy służbowej komendy i komisariatu Policji

Inwestycje i remonty obiektów policyjnych powinny być przeprowadzane z uwzględnieniem praktycznych potrzeb pracy policjantów i pracowników cywilnych oraz funkcjonowania komend i komisariatów. Z tego powodu należy uaktualnić i doprecyzować przepisy odnoszące się do zasad projektowania budynków w częściach będących miejscem wykonywania czynności służbowych przez funkcjonariuszy i pracowników Policji.

W tym celu Komendant Główny Policji dokona przeglądu rozwiązań przyjętych w aktualnie obowiązujących przepisach o charakterze wewnętrznym – *Wytycznych nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji*.

Dodatkowo, dla uzyskania opinii użytkowników komend i komisariatów, Komendant Główny Policji zwróci się do przedstawicieli środowiska policyjnego o wyrażenie swojego stanowiska odnośnie zmian w tym zakresie. Konsultacje będą realizowane co najmniej w formie przeprowadzenia ankiety internetowej.

Na podstawie przeprowadzonej analizy, przy uwzględnieniu obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa powszechnego, Komendant Główny Policji przygotuje propozycje zmian, których rezultatem będzie zastosowanie w obiektach policyjnych rozwiązań:

- sprzyjających zwiększeniu efektywności pracy funkcjonariuszy i pracowników Policji,
- eliminujących istotne problemy w funkcjonowaniu jednostek Policji,
- wpływających na poprawę komfortu obywateli przebywających w strefach służbowych komend i komisariatów.

Przygotowane propozycje zmian, zgodnie z § 3 p. 4 Zarządzenia nr 66 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 października 2012 r., zaopiniuje i zatwierdzi Zespół.

Zakłada się, że uwzględnienie zmienionych w tym trybie *Wytycznych* będzie warunkiem obligatoryjnym przy realizacji zadań w ramach Programu.

5. Inwestycje i remonty obiektów policyjnych

Projekty będą realizowane poprzez budowę nowych, modernizację lub rozbudowę obiektów aktualnie użytkowanych bądź też adaptację budynków pozyskanych na potrzeby jednostek Policji. W ramach Programu zakłada się również przeprowadzanie w niezbędnym zakresie remontów oraz wymiany mebli i wyposażenia użytkowanego przez funkcjonariuszy.

Zadania realizowane będą zgodnie z określonymi w ramach Programu rozwiązaniami standaryzacyjnymi dla strefy obsługi obywatela oraz strefy służbowej komend i komisariatów. Odstąpienie od stosowania całości tych rozwiązań dopuszcza się w przypadku prowadzenia prac inwestycyjnych bądź remontowych w obiektach zabytkowych. W takich sytuacjach standardy uwzględniane będą w zakresie uzgodnionym z właściwym konserwatorem zabytków.

Postępowanie związane z wyborem i realizacją zadań w ramach Programu odbywać się będzie według opisanego poniżej schematu. Za wykonanie poszczególnych etapów zadania odpowiedzialne są podmioty wskazane w Programie.

Zmodyfikowany, w stosunku do opisanego poniżej, tryb postępowania będzie zastosowany w pierwszym roku funkcjonowania Programu. W 2013 r. Komendant Główny Policji w pierwszej kolejności przedstawi Zespołowi listy zadań inwestycyjnych rozpoczętych przed końcem roku 2012 (których stan zaawansowania jest większy niż 10% wartości kosztorysowej zadania oraz realnie prowadzone są prace budowlane). Zadania te będą kontynuowane po ich zaopiniowaniu przez Zespół. W drugiej kolejności ocenie Zespołu podlegać będzie przedstawiona przez Komendanta Głównego Policji lista obiektów, których remont bądź adaptacja ma się rozpocząć w 2013, a zakończyć w 2014 r. Realizowane w tym trybie zadania w miarę możliwości powinny uwzględniać rozwiązania standaryzacyjne.

Po rozstrzygnięciu konkursów na model funkcjonalno-przestrzenny komendy i komisariatu oraz jednolity znak graficzny i identyfikację wizualną obiektu Policji, zgodnie z opisanym

poniżej schematem, Komendant Główny Policji przedstawi Ministrowi Spraw Wewnętrznych listy priorytetów inwestycyjnych Policji w zakresie budowy nowych komend i komisariatów.

1) Listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych Policji

Wnioski o realizację inwestycji w ramach Programu przygotowywane są przez właściwych komendantów powiatowych, miejskich i rejonowych, a następnie kierowane do komendantów wojewódzkich. Osobno składane są wnioski dotyczące prac inwestycyjnych i prac remontowych. Komendanci Wojewódzcy Policji, w oparciu o otrzymane wnioski, tworzą wojewódzkie listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych, a następnie przekazują je Komendantowi Głównemu Policji.

W każdym roku trwania Programu, na podstawie otrzymanych list wojewódzkich, Komendant Główny Policji opracowuje listę priorytetów inwestycyjnych oraz listę priorytetów remontowych Policji, celem przedstawienia jej Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Na liście tej muszą zostać zawarte następujące informacje na temat każdego z zadań inwestycyjnych lub remontowych:

- określenie jednostki,
- powierzchnia użytkowa obiektu w m² przed oraz po przeprowadzeniu zadania,
- bieżący oraz docelowy stan etatowy jednostki oraz przewidywane zmiany struktury etatowej jednostki,
- uzasadnienie dla realizacji zadania,
- opis aktualnego stanu obiektu oraz zakresu planowanych prac inwestycyjnych lub remontowych,
- planowana wartość zadania w podziale na poszczególne lata Programu, przewidywana wartość dofinansowania zadania ze źródeł pozabudżetowych,
- dokładny, kwartalny harmonogram realizacji prac oraz wykorzystania środków finansowych, w tym także termin rozpoczęcia i zakończenia zadania.

Listy przedłożone przez Komendanta Głównego Policji podlegać będą następnie ocenie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych przez Zespół, w oparciu o kryteria określone w Programie.

2) Warunki i kryteria wyboru zadań inwestycyjnych i remontowych

Niezbędny do zgłoszenia pod ocenę Zespołu zadania inwestycyjnego lub remontowego w ramach Programu jest spełnienie następujących warunków:

- typ jednostki: komenda powiatowa, miejska i rejonowa lub komisariat o stanie etatowym porównywalnym do komendy powiatowej, miejskiej, rejonowej,

- realizacja zadania na nieruchomości gruntowej będącej w trwałym zarządzie Policji bądź pozyskanej z zasobów resortu spraw wewnętrznych lub przekazanej przez podmiot zewnętrzny (np. jednostkę samorządu terytorialnego, resort obrony narodowej),
- nieruchomość o uregulowanym stanie prawnym,
- opracowany program inwestycji,
- opracowany projekt zadania, zgodny z rozwiązaniami przyjętymi w wyniku rozstrzygnięcia konkursu studialnego na opracowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego komendy i komisariatu oraz konkursu na jednolity znak graficzny i identyfikację wizualną w budynkach Policji,
- projekt zgodny z przepisami prawa budowlanego, w tym z *rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*,
- projekt zgodny z opracowanymi w ramach Programu *Wytycznymi Komendanta Głównego Policji w sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji*,
- zadanie realizowane w ramach procedur zamówień publicznych,
- zadanie realizowane poza terenami zalewowymi lub podmokłymi, grożącymi podtapianiem budynku.

Projekty spełniające powyższe warunki podlegają ocenie Zespołu w oparciu o następujące kryteria⁸:

- zły stan techniczny obiektu (wydane w związku z tym przez właściwe organy nakazy sanitarne, przeciwpożarowe lub inne), w szczególności gdy część obiektu jest z tego powodu wyłączona z użytkowania bądź istniejące uszkodzenia mogą powodować dalsze szkody,
- zwiększenie komfortu obsługi obywateli,
- umiejscowienie aktualnej siedziby jednostki w budynku będącym w posiadaniu zależnym bądź na nieruchomości gruntowej, która w całości lub w części należy do podmiotów zewnętrznych (w przypadku planu przeniesienia siedziby),
- umiejscowienie aktualnej siedziby jednostki na nieruchomości, wobec której toczy się postępowanie o jej odzyskanie przez poprzednich właścicieli (w przypadku planu przeniesienia siedziby),
- współfinansowanie zadania ze środków spoza Programu, w szczególności z:

⁸ Kryteria mogą mieć różne znaczenie dla oceny projektu w zależności od rodzaju zaplanowanego zadania (budowa nowego obiektu, rozbudowa, modernizacja, remont).

- Narodowego lub wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- funduszy pomocowych UE oraz innych źródeł zagranicznych,
- budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
- zmniejszenie kosztów użytkowania i utrzymania obiektu,
- poprawa warunków pracy funkcjonariuszy i pracowników cywilnych,
- opinia społeczności lokalnej dotycząca planu realizacji zadania,
- zaangażowanie samorządu lokalnego w realizację zadania,
- brak prac inwestycyjno-remontowych w obiekcie w latach 2007-2012 oraz w latach wcześniejszych,
- zrównoważenie nakładów na infrastrukturę budowlaną Policji z uwzględnieniem środków wydatkowanych w latach 2007-2010 w ramach Programu Modernizacji,
- realizacja przez komendanta wojewódzkiego innych zadań w ramach Programu w sposób terminowy i gospodarny, uwzględniając stopień wykorzystania otrzymanych środków finansowych,
- czas realizacji zadania, w tym maksymalny termin zakończenia prac do końca 2015 r.,
- dostosowanie powierzchni użytkowej obiektu do obsady etatowej jednostki Policji oraz do realizowanych zadań,
- efektywność finansowa uzyskania efektu zwiększonego komfortu obsługi obywateli oraz poprawy warunków pracy funkcjonariuszy i pracowników cywilnych,
- brak w obiekcie pomieszczeń wykorzystywanych do realizacji podstawowych funkcji jednostki,
- lokalizacja obiektu w miejscu gwarantującym dostępność dla obywateli poprzez dogodny dojazd, w tym również środkami komunikacji publicznej,
- zlokalizowanie w jednym obiekcie wszystkich komórek organizacyjnych jednostki Policji w miejscowości,
- zły stan wyposażenia obiektu,
- zadanie realizowane we właściwym dla obiektu Policji sąsiedztwie (w szczególności w sąsiedztwie obiektów innych służb, prokuratur i sądów),
- stworzenie miejsc parkingowych dla obywateli,
- dostosowanie charakteru obiektu do otoczenia,
- dostosowanie pomieszczeń w obiekcie do pełnionych funkcji zgodnie z obowiązującymi wymaganiami,

- uwzględnienie wytycznych w sprawie integracji zaplecza logistycznego resortu spraw wewnętrznych⁹.

3) Prowadzenie zadań inwestycyjnych i remontowych

Każde planowane zadanie inwestycyjne lub remontowe po uzyskaniu pozytywnej oceny Zespołu będzie realizowane zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem, przedstawionym na liście priorytetów.

Komendanci wojewódzcy są odpowiedzialni za prowadzenie zadań w podległych im jednostkach. Odpowiadają za ich realizację w sposób zgodny ze zgłoszonym harmonogramem oraz zgodny z przyjętymi rozwiązaniami standaryzacyjnymi dla strefy obsługi obywatela oraz dla strefy służbowej komend i komisariatów. Komendanci są również zobowiązani do kontrolowania poprawności prowadzonych projektów pod względem finansowym.

Kierownicy Projektów, sprawujący bezpośredni nadzór nad realizacją prowadzonych zadań, zobligowani są do bieżącej sprawozdawczości z powierzonych im obowiązków.

Komendant Główny Policji zobowiązany jest do opracowania i przekazywania Zespołowi miesięcznie (do 20 dni po upływie miesiąca) oraz rocznie (do 15 lutego następnego roku), a także na wniosek Przewodniczącego Zespołu sprawozdań uwzględniających informacje o realizacji każdego z zadań inwestycyjnych i remontowych. Sprawozdania składane będą w formie pisemnej oraz w formie elektronicznej. Przedkładane sprawozdania w szczególności powinny zawierać informacje dotyczące:

- wykonanych czynności i ich zakresu (prace budowlane, opracowanie dokumentacji, przeprowadzone postępowania przetargowe),
- wykorzystania środków finansowych otrzymanych na wykonanie zadania,
- potencjalnych zagrożeń dla realizacji zadania wynikających z konieczności poniesienia dodatkowych wydatków lub wydłużenia okresu prac,
- przewidywanych oszczędności, które zostaną uzyskane w toku realizacji zadania,
- zmian w harmonogramach realizacji zadań,
- kwartalnie dokumentację fotograficzną przedstawiającą zaawansowanie wykonywanych prac (od 2 do 5 zdjęć dla każdego zadania).

⁹ Wytyczne Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 grudnia 2008 r. w zakresie integracji zaplecza logistycznego Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu.

W sprawozdaniu rocznym Komendant Główny Policji przedstawiać będzie Zespołowi zbiorcze dane na temat zrealizowanych prac inwestycyjnych i remontowych z uwzględnieniem stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

6. Fundusz „Dobrego Gospodarza”

Jednym z podstawowych czynników warunkujących możliwość uzyskania wysokiego, porównywalnego w całym kraju, stanu utrzymania obiektów Policji jest zagwarantowanie odpowiednich środków finansowych na prowadzenie w niezbędnym zakresie bieżących prac konserwacyjnych w budynkach nowo wybudowanych lub zmodernizowanych.

Uwzględniając liczbę obiektów Policji oraz ich zróżnicowanie pod względem stanu utrzymania, należy przyjąć, że te z nich, które nie będą w pierwszej kolejności podlegały standaryzacji, wymagać mogą przeprowadzenia pewnych drobnych prac remontowych. Wskazany jest stworzenie w ramach Programu możliwości uzyskania środków na sfinansowanie najpilniejszych prac do wykonania w tego typu budynkach.

Dla realizacji powyższych celów zakłada się utworzenie dodatkowego funduszu „Dobrego Gospodarza”. Środki z funduszu będą przeznaczone na przeprowadzenie mniejszych remontów w obiektach, które nie zostaną objęte standaryzacją w pierwszym okresie oraz nie były modernizowane w ostatnich latach. Jednocześnie fundusz „Dobrego Gospodarza” wykorzystywany będzie do realizowania prac konserwacyjnych w zmodernizowanych obiektach, aby jak najdłużej utrzymać je w dobrym stanie. Środki z funduszu będą również wykorzystywane do zakupu mebli i wyposażenia do obiektów, w których przeprowadzono zadania remontowe. O dofinansowanie na ten cel ubiegać będą się mogły jednostki, którym w związku z przeprowadzonymi pracami nie zagwarantowano tak zwanego „pierwszego wyposażenia”.

Ustanowienie funduszu „Dobrego Gospodarza” ma stworzyć możliwość szybkiej poprawy warunków funkcjonowania jednostek Policji w niezbędnym zakresie. Fundusz ma stanowić wsparcie dla komendantów, którzy przejawiają najwięcej inicjatywy w działaniach na rzecz poprawy stanu zarządzanej przez nich komendy lub komisariatu.

Zakłada się, że w trakcie realizacji Programu, w szczególności podczas jego pierwszego etapu, środki z funduszu „Dobrego Gospodarza” w głównej mierze będą przeznaczone na realizację prac w obiektach będących w najgorszym stanie. Wraz z zaawansowaniem w realizacji Programu i obejmowaniem standaryzacją większej części infrastruktury budowlanej Policji wsparcie finansowe będzie w coraz większym stopniu kierowane do jednostek zgłaszających potrzeby wykonania prac konserwacyjnych w zmodernizowanych

wcześniej obiektach. Docelowo planuje się, by fundusz służył wyłącznie do utrzymywania wysokiego standardu komend i komisariatów.

Wybór obiektów, na które w danym roku przekazane będą środki z funduszu „Dobrego Gospodarza”, odbywać się będzie trybie analogicznym do opisanego w rozdziale V.1.5. Ocena przez Zespół przedłożonej listy zadań do realizacji w ramach funduszu będzie się opierać dodatkowo o jedną z następujących przesłanek:

- obiekt wymaga niewielkich, lecz pilnych prac remontowych i nie został uwzględniony na listach priorytetów inwestycyjnych lub remontowych Policji,
- obiekt był na przestrzeni ostatnich lat przedmiotem prac inwestycyjnych lub remontowych i wymaga bieżących prac konserwacyjnych.

Przy przeprowadzaniu prac remontowych ze środków funduszu „Dobrego Gospodarza” zalecane będzie wykorzystanie w możliwie najszerszym zakresie rozwiązań podobnych do stosowanych w ramach standaryzacji, w szczególności w zakresie jednolitego znaku i wizualizacji w obiektach Policji.

VI. Nadzór na realizacją oraz ewaluacja Programu

Nadzór nad realizacją Programu ma gwarantować jego właściwe wdrożenie zgodnie z przyjętym celem, z uwzględnieniem zasad legalności, rzetelności, celowości i gospodarności, w ramach posiadanych środków, zgodnie z obowiązującym prawem.

1. Nadzór Ministra Spraw Wewnętrznych nad Programem

Nadzór nad Programem w imieniu Ministra Spraw Wewnętrznych realizuje Zespół w oparciu o zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych Nr 66 z dnia 23 października 2012 r. Celem sprawowanego nadzoru jest:

- przeprowadzenie efektywnej standaryzacji obiektów komend powiatowych, miejskich, rejonowych i komisariatów Policji,
- racjonalne wykorzystanie środków finansowych przyznanych na realizację Programu.

W ramach czynności nadzorczych do kompetencji Zespołu należy w szczególności:

- analizowanie dokumentacji sprawozdawczej z Programu, przedstawianej przez Komendanta Głównego Policji,
- monitorowanie istotnych dla Programu decyzji Komendanta Głównego Policji,
- wnioskowanie o udzielenie informacji i wyjaśnień dotyczących realizacji zadań inwestycyjnych i remontowych,
- monitorowanie terminowej realizacji zadań inwestycyjnych i remontowych,
- monitorowanie terminowej sprawozdawczości,
- wskazywanie na dostrzeżone nieprawidłowości oraz zagrożenia dla wykonania Programu,
- informowanie Ministra Spraw Wewnętrznych o przebiegu realizacji Programu, w tym o nieprawidłowościach wynikłych w trakcie jego realizacji.

Kryteria nadzoru nad Programem stanowią:

- zgodność realizacji zadań z informacjami zawartymi na ocenianych przez Zespół listach priorytetów inwestycyjnych i remontowych Policji,
- zgodność realizowanych zadań z rozwiązaniami standaryzacyjnymi,
- terminowość realizacji przyjętego harmonogramu zadania inwestycyjnego lub remontowego (pod względem prowadzonych prac budowlanych i dokonywanych wydatków),
- terminowość realizacji obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych,
- kompletność i rzetelność przedkładanej dokumentacji.

Zespół w ramach działań nadzorczych uprawniony jest do bieżącego monitorowania realizacji zadań. Systematyczne monitorowanie wykonania Programu pozwoli na:

- ocenę efektywności realizacji zadań, z uwzględnieniem wielkości środków finansowych przyznanych na standaryzację z budżetu państwa,
- ocenę terminowości realizacji szczegółowego harmonogramu Programu.

Dzięki wykonywaniu w sposób systematyczny działań nadzorczych możliwe będzie prowadzenie bieżącej analizy zagrożeń dla realizacji Programu. Poprzez wyprzedzającą identyfikację obszarów ryzyka i właściwe reagowanie na występujące problemy prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości zostanie zminimalizowane. Kontroli będzie poddany w szczególności sposób wywiązywanie się przez realizujących zadania ze stosowania się do ustalonych w ramach Programu rozwiązań standaryzacyjnych, prowadzenia zadań zgodnie z przyjętym harmonogramem oraz optymalnego wykorzystania otrzymanych środków finansowych.

2. Ewaluacja Programu

Ewaluacja wykonania Programu przeprowadzona zostanie przez Ministra Spraw Wewnętrznych w oparciu o zebraną dokumentację sprawozdawczą Komendanta Głównego Policji, o informacje Zespołu o realizacji Programu¹⁰, a także inne dokumenty związane z Programem.

Kierunkiem proponowanych zmian jest objęcie standaryzacją wszystkich obiektów Policji i utrzymywanie ich stale w dobrym stanie. Przy dokonywaniu oceny Programu należy zastrzec, że efekt prowadzonych działań standaryzacyjnych w znacznym stopniu zależy od wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację.

Ewaluacja umożliwi określenie aktualnego stanu infrastruktury budowlanej Policji oraz efektu podjętych działań standaryzacyjnych.

Dla celów przeprowadzenia ewaluacji przyjmuje się następujące mierniki główne:

- liczba obywateli¹¹, funkcjonariuszy i pracowników Policji¹², w których jednostce zostanie wykonane zadanie w ramach Programu,
- liczba obiektów policyjnych spełniająca standardy.

¹⁰ Przedstawiane Ministrowi Spraw Wewnętrznych przez Przewodniczącego Zespołu zgodnie z § 9 Zarządzenia nr 66 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 października 2012 r.

¹¹ Wartość obliczana na podstawie liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze danej jednostki Policji (wg danych Głównego Urzędu Statystycznego).

¹² Wartość obliczana na podstawie stanu etatowego jednostek Policji.

Jako mierniki dodatkowe zastosowane zostaną następujące wskaźniki:

- wyrównywanie poziomu pracy policjantów i pracowników cywilnych w garnizonach, mierzone poprzez sumę środków finansowych przeznaczonych na infrastrukturę budowlaną Policji w przeliczeniu na jednego funkcjonariusza Policji,
- skuteczność wykorzystywania środków finansowych otrzymanych na realizację zadań inwestycyjnych i remontowych przez Komendanta Głównego Policji.

VII. Finansowanie Programu

Program finansowany będzie głównie ze środków budżetu państwa. Do jego realizacji wykorzystane zostaną środki z budżetu Policji przeznaczone na zadania inwestycyjne i remontowe. Ponadto zadania w ramach Programu finansowane będą z rezerw celowych budżetu państwa.

Realizacja zadań i działań możliwa jest również przy wsparciu finansowym uzyskanym od jednostek samorządu terytorialnego oraz dzięki pozyskiwaniu środków z innych źródeł, m.in. z funduszy europejskich oraz funduszu ochrony środowiska. W ramach Programu w pierwszej kolejności będą realizowane zadania inwestycyjne z największym zagwarantowanym współfinansowaniem.

Ponadto corocznie wydzielane będą środki na fundusz „Dobrego Gospodarza”, które następnie zostaną przeznaczone na realizację zadań w jednostkach spełniających warunki otrzymania wsparcia z tego funduszu.

Program zakłada, że w latach 2014-2015 wysokość środków budżetowych przeznaczonych na realizację Programu utrzyma się na poziomie zbliżonym do roku 2013.